

ผลการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง
ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่กระจายโรค
ของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบบี

นางสาวอรนุช เชาว์ปรีชา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-327-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 174 094 21

**EFFECTS OF TEACHING BY APPLYING SELF - EFFICACY THEORY
ON SELF EFFICACY PERCEPTION AND PRACTICING PREVENTIVE BEHAVIOR
OF HEPATITIS B CARRIER PREGNANT WOMEN**

Miss Oranuch Chowpreecha

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science

Nursing Education Program

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-327-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ความสามารถของตนเอง
ต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมกาปฏิบัติตัว
ในการป้องกันการแพร่กระจายโรคของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะ
ของโรคไวรัสตับอักเสบ บี

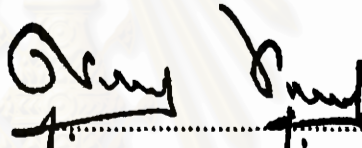
โดย นางสาว อรนุช เชาว์ปรีชา

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี

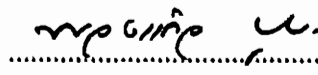
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์)

.....
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิภา จิระแพทย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อรนุช เชาวน์ปริธา : ผลการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองต่อการรับรู้
ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่กระจายโรคของหญิง
ตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบ บี (EFFECTS OF TEACHING BY APPLYING
SELF - EFFICACY THEORY ON SELF EFFICACY PERCEPTION AND PRACTICING
PREVENTIVE BEHAVIOR OF HEPATITIS B CARRIER PREGNANT WOMEN)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ประนอม รอดคำดี, 184 หน้า . ISBN 974-636-327-1.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของ
ตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่กระจายโรค โดย
เปรียบเทียบการรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่กระจายโรคของ
หญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบ บี ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้
ความสามารถของตนเอง โดยใช้นวัตกรรมการสร้างความสามารถของตนเอง 4 แนวทาง คือ 1) การประสบความสำเร็จ
ในการทำงาน 2) การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น 3) การรู้จักช่วยคำพูด 4) การกระตุ้นร่าทางอารมณ์
และกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติจากพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับ
อักเสบ บี จำนวน 40 คน ที่มารับบริการฝากครรภ์ ที่หน่วยฝากครรภ์ โรงพยาบาลสุภาพงกรณ์ เป็นผู้ที่ได้รับ
การวินิจฉัย ว่าเป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบ บี และมีอายุครรภ์ระหว่าง 16-32 สัปดาห์ แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น
2 กลุ่ม โดยวิธีการจับคู่ตามปัจจัยด้านระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจ กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองเข้าร่วม
การสอน โดยใช้การอภิปรายกลุ่ม ประกอบภาพพลิก แผ่นพับ จดหมายกระตุ้นเตือนส่งถึงบ้าน ส่วนกลุ่มควบคุม
ได้รับการสอนตามปกติจากพยาบาลวิชาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการสอน ภาพพลิก
แผ่นพับ แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการปฏิบัติตัว เครื่องมือวิจัยได้รับการ
ทดสอบความตรงของเนื้อหาและความเที่ยงแล้ว จึงนำไปใช้เพื่อการรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ

1. การรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่กระจายโรค
ของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบ บี หลังได้รับการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้
ความสามารถของตนเองสูงกว่า ก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. การรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัวในการป้องกันการแพร่กระจายโรค
ของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับอักเสบ บี หลังได้รับการสอนโดยประยุกต์ทฤษฎีการรับรู้
ความสามารถของตนเองสูงกว่าหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการสอนจากตามปกติจากพยาบาลวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

คณะพยาบาลศาสตร์
ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C 886272 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEYWORD : SELF-EFFICACY PERCEPTION / PRACTICING PREVENTIVE BEHAVIOR

ORANUCH CHOWPREECHA : EFFECTS OF TEACHING BY APPLYING
SELF-EFFICACY THEORY ON SELF-EFFICACY PERCEPTION AND PRACTICING
PREVENTIVE BEHAVIOR OF HEPATITIS B CARRIER PREGNANT WOMEN.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PRANOM RODCUMDEE, Ph.D 184 pp.

ISBN 974-636-327-1.

The purposes of this study were to study effects of teaching by applying self-
efficacy on self-efficacy perception and practicing preventive behavior of pregnant women with
hepatitis b virus carrier. This study were to compare self-efficacy perception and practicing preventive
behavior between the experimental group who received the teaching by applying self-efficacy theory
using 4 factors to enhance self-efficacy : performance accomplishment, vicarious experience, verbal
persuasion, and emotional arousal, and control group who recieved routine advice from professional
nurse. The total of 40 samples were pregnant women with hepatitis b virus carrier who attending the
antenatal clinic at Chulalongkorn Hospital with 16 to 32 weeks gestational age. Before they were equally
assigned into experiment and control group, they were matched by education level and economic status.
The instrument developed by the investigator were lesson plan, the self-efficacy , and practicing
preventive behavior interview form . All instrument have been tested for content validity and reliability
and then used for data collection. The findings revealed that :

1. The mean score of self-efficacy perception and practicing preventive behavior of pregnant
women with hepatitis b virus carrier in experimental group, after being taught by applying self-efficacy
theory were significantly higher at .05 level than the score prior to teaching by applying self-efficacy
theory.
2. The self-efficacy perception and practicing preventive behavior of pregnant women with
hepatitis b virus carrier who were taught by applying self-efficacy theory, were significantly higher at .05
level than those who were recieved routine advice from professional nurse.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา..... การพยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต..... อรุณ ชอประเชา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ร.ร.น.อ.ม. ๖๐๓๖๗
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความดูแลอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ พร้อมกับขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วิภา จิระแพทย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และข้อคิดในแง่มุมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยชนก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ และการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ แก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และหัวหน้าหอภปร.8 ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ ภปร.8 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณหญิงคังครรภ์ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองตลอดการวิจัยครั้งนี้

ขอรำลึกถึงพระคุณแม่ ที่ได้ให้กำลังใจและโอกาสในการศึกษา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท ทั้งสาขาการพยาบาลศึกษา และสาขาบริหารการพยาบาล ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจอย่างดีมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงไปได้ด้วยดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรนุช เชาว์ปรีชา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ปัญหาการวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมุติฐาน.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
ตัวแปรของการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
โรคไวรัสตับอักเสบ บี.....	10
บทบาทของพยาบาลในการดูแลหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะของโรคไวรัสตับ อักเสบ บี	24
การสอนแบบกลุ่มและสื่อการสอน.....	30
ทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเอง.....	37
แนวคิดในการนำทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองมาประยุกต์ ในการสอน.....	44
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 62
	ประชากร..... 63
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 65
	การดำเนินงานวิจัย..... 70
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 75
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 76
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย..... 111
	อภิปรายผลการวิจัย..... 112
	ข้อเสนอแนะ..... 118
	รายการอ้างอิง..... 120
	ภาคผนวก..... 129
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 130
	ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการวิจัย..... 132
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 137
	ประวัติผู้วิจัย..... 184

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างประชากร.....	77
2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถของตนเองและพฤติกรรมการปฏิบัติตัว ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	79
3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตนเองจำแนกตามรายชื่อของกลุ่ม ทดลองก่อนและหลังการทดลอง.....	80
4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิบัติตัวจำแนกตามรายชื่อของกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง.....	83
5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตนเองจำแนกตามรายชื่อของกลุ่ม ควบคุมก่อนและหลังการทดลอง.....	86
6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิบัติตัวจำแนกตามรายชื่อของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	89
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตนเอง พฤติกรรมการปฏิบัติตัว ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	91
8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตนเองจำแนกตามรายชื่อระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	93
9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิบัติตัวจำแนกตามรายชื่อระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	96
10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ความสามารถของตนเองจำแนกตามรายชื่อระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	98
11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการปฏิบัติตัวจำแนกตามรายชื่อระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	101
12 เปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยรวมของกลุ่มทดลองก่อน การสอนครั้งที่ 1 กับก่อนการสอนครั้งที่ 2 , ก่อนการสอนครั้งที่ 2 กับหลังการทดลอง, ก่อนการสอนครั้งที่ 1 กับหลังการทดลอง.....	103

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ลักษณะทางคลินิกที่เกิดภายหลังการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี.....	15
2 การแปลผลทางห้องปฏิบัติการของแอนติเจน แอนติบอดี ในโลหิตที่พบจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ บี.....	16
3 วงจรการติดต่อไวรัสตับอักเสบ บี จากมารดาสู่ทารก.....	20
4 โครงสร้างความสัมพันธ์ของ 3 องค์ประกอบซึ่งเป็นตัวกำหนดซึ่งกันและกัน....	38
5 แสดงความแตกต่างระหว่างความคาดหวังในความสามารถและความคาดหวังในผลการกระทำ.....	39
6 ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในความสามารถของตนเองและความคาดหวังในผลการกระทำ.....	40

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย